

Betreft:

- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, wat betreft energie-efficiëntie
- Tweede principiële goedkeuring met oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Met dit voorontwerp van decreet wordt de nieuwe Richtlijn Energie-Efficiëntie (Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955) gedeeltelijk omgezet in Vlaamse wetgeving.

[illegible]

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in de vergadering van 14 juli 2025 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het voorontwerp van decreet houdende wijziging van het energiedecreet van 8 mei 2009 en het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, wat betreft energie-efficiëntie en gelastte de Vlaamse Minister, bevoegd voor de energie, om over het voorontwerp van decreet het advies van de SERV, de Minaraad en de Vlaamse Nutsregulator in te winnen binnen een termijn van dertig dagen.

2. BESPREKING INGEWONNEN ADVIEZEN

A. GEZAMENLIJK ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN
VLAANDEREN (SERV) EN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN
VLAANDEREN (MINARRAAD)

De sociaal-economische raad van Vlaanderen en de milieu-en natuurrad van Vlaanderen verleenden hun gezamenlijk advies nr. 2025/018 met betrekking tot voorliggend voorontwerp van decreet. Hierbij hebben zij volgende vragen, opmerkingen en aanbevelingen:

Voor wat betreft de energiebeheersystemen en energie-audits, merken de Raden op dat het voorontwerp van decreet de bestaande decretale eisen aanvult met “het implementeren van een energiebeheersysteem” zonder te verwijzen naar de drempel van 85 TJ of dat het energiebeheersysteem moet voldoen aan EU en internationale standaarden (bv. NBN EN ISO 50001:2018). Daarnaast stelt het voorontwerp dat de Vlaamse Regering een instantie zal aanduiden die de energiebeheersystemen certificeert. De Raden vinden dat deze aanduiding niet spoort met het uitgangspunt van de richtlijn, namelijk dat een energiebeheersysteem (bv. NBN EN ISO 50001:2018) gecertificeerd wordt door een door de exploitant aangestelde conformiteitsbeoordelingsinstantie die overeenkomstig Verordening (EG) nr. 765/20082 van het Europees Parlement en de Raad is geaccrediteerd. De Raden vragen een nauwere afstemming met de tekst van de EED. De nieuwe Richtlijn Industriële Emissies (2024/1785) bevat bepalingen rond verplichte milieubeheersystemen en momenteel wordt hiervoor een ontwerp van decreet uitgewerkt. Afstemming tussen beide ontwerpen van decreet is dan ook aangewezen. Daarnaast vinden de Raden dat de bepaling rond de normen en voorwaarden voor de energiebeheersystemen te vaag is en algemeen is. In principe moet een certificaat volgens een Europese en internationale norm, zoals EN ISO 50001 (energiebeheersystemen) volstaan. Wel moet voldaan worden aan de eisen uit de EED. In dat kader lijkt het logisch dat de Vlaamse Regering voorwaarden kan stellen over de erkenning van certificerende instanties, de inhoud en opzet van het managementsysteem, de frequentie en reikwijdte van interne en externe audits, de rapportage- en bewaarplichten en organisatorische en administratieve vereisten. Tot slot wijzen de Raden erop dat het voorontwerp van decreet de bevoegdheden van de Vlaamse Regering inzake energieaudit uitbreidt met ‘rapporteringseisen’. Zij vragen zich af of ook ‘kwalificaties van auditoren’ dienen te worden toegevoegd, aangezien de EED hier meerdere verwijzingen naar bevat.

Voor wat betreft de opmerking over de drempel van 85 TJ wordt er niet op het advies van de Raden ingegaan. Deze drempel zal, in lijn met de reeds bestaande drempels voor wat betreft de energieaudits en de energieplannen, worden opgenomen op niveau van het Energiebesluit van 19 november 2010.

¹ VR 2025 1605 DOC.0380

Een milieubeheerssysteem, zoals vereist door de Richtlijn Industriële Emissies, kan ook worden ingevoerd om te voldoen aan de verplichting, voor zover een energie-audit werd uitgevoerd in het kader van het milieubeheerssysteem en voor zover die energie-audit aan de vereisten bepaald in het Energiebesluit voldoet.² De Vlaamse Regering zal met deze Europeesrechtelijk verankerde equivalentie rekening moeten houden bij het aannemen van uitvoeringswetgeving.

. Zoals de Raden zelf reeds opmerken voorziet het voorliggende ontwerpdecreet daarom in de nodige rechtsgronden om op deze voorwaarden op niveau van het Energiebesluit van 19 november 2010 op te nemen in de reeds bestaande regelgeving omtrent energierapportering voor ondernemingen, publiekrechtelijke rechtspersonen en niet-commerciële instellingen. De opmerking voor wat betreft de 'kwalificaties van auditoren' kan niet worden gevolgd, gezien de betrokken bepaling reeds bepaalt dat het moet gaan om een energiedeskundige.

De Raden merken op dat artikel 25 van de EED niet tijdig werd omgezet in nationale wetgeving. De Raden wijzen voorts op een aantal knelpunten m.b.t. de verplichting voor gemeenten met meer dan 45.000 inwoners om lokale warmteplannen te ontwikkelen:

- ² Artikel 11.10 EED: *Enterprises that implement an environmental management system, certified by an independent body in accordance with the relevant European or international standards, shall be exempt from the requirements laid down in paragraphs 1 and 2 of this Article, provided that the environmental management system concerned includes an energy audit on the basis of the minimum criteria set out in Annex VI.*

- De raden formuleren dan ook enkele aanbevelingen voor het aanpakken van bovenstaande knelpunten:

- Het ontworpen artikel 4/1.4.1, eerste lid van het Energiedecreet schrijft voor dat gemeenten die op 1 januari 2025 meer dan 45.000 inwoners tellen, verplicht zijn om een lokaal verwarmings- en koelingsplan op te stellen, waarbij de Vlaamse Regering de datum bepaalt waarop het plan voor het eerst wordt opgemaakt en goedgekeurd. Gemeenten die pas vanaf 1 januari 2027 voor het eerst de drempel van 45.000 inwoners bereiken, “maken het lokaal verwarmings- en koelingsplan op en keuren het goed voor 1 januari van het tweede jaar volgende op het jaar waarin ze op 1 januari voor het eerst dat inwonersaantal bereiken”. In het voorbeeld waarin een gemeente op 1 juli 2027 voor het eerst het inwoneraantal van 45.000 bereikt, zou de gemeente pas op 1 januari 2030 aan de verplichting moeten voldoen, aangezien deze gemeente op 1 januari 2028 voor het eerst de drempel overschrijdt, en op 1 januari van het tweede kalenderjaar dat daarop volgt de deadline verstrijkt. Een verduidelijking van deze bepaling is in deze zin overbodig.

////////////////////////////////////

Wat betreft de deadline: in het huidige voorstel hebben de gemeenten tussen de 1 en 2 jaar de tijd om het verwarmings- en koelingsplan op te stellen afhankelijk van de datum wanneer de drempel van 45.000 inwoners wordt bereikt. Deze drempel wordt niet plots overschreden. In praktijk hebben deze gemeenten dus voldoende tijd, ze zijn minstens 2 jaar op voorhand op de hoogte dat bij overschrijding van de drempel actie nodig is.

- Het vereiste om het lokaal verwarmings- en koelingsplan aan een openbaar onderzoek te onderwerpen volgt niet letterlijk uit de richtlijn. Evenwel bepaalt de richtlijn dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat “alle betrokken partijen, met inbegrip van publieke en private belanghebbenden, de gelegenheid krijgen deel te nemen aan de opstelling van de verwarmings- en koelingsplannen” (artikel 25, lid 6, tweede lid) en moeten deze plannen ook “worden voorbereid met medewerking van alle betrokken regionale of lokale belanghebbenden en met participatie van het grote publiek, met inbegrip van exploitanten van lokale energie-infrastructuur” (artikel 25, lid 6, eerste lid d)”. Uit deze voorwaarden volgt dat de lokale verwarmings- en koelingsplannen actief moeten kunnen participeren bij de opstelling ervan. Aangezien deze punten werden overgenomen in het ontworpen artikel 4/1.4.2, eerste lid, 5° en 6° van het Energiedecreet (artikel 18 of oud artikel 24) kan de voorwaarde van het openbaar onderzoek verwijderd worden.

- De ontwikkeling van een verwarmingsdatabank door het VEKA die voor zo veel mogelijk gebouwen gegevens over de gebruikte verwarmingstechnologie bevat, werd bijgesteld. Bij de uitwerking is gebleken dat de complexiteit veel te hoog lag voor de doeleinden van de databank met name het monitoren van de evolutie van de verwarming van de gebouwen naar fossielvrije verwarming. Er werd daarom beslist om een eenvoudiger dataplatform te ontwikkelen om dit op te volgen.

- Voorzie een duidelijk technisch, juridisch en beleidsmatig kader op regionaal niveau voor de uitrol van warmte- en koude-netten. Zorg hierbij dat de lokale besturen over de nodige hefbomen beschikken om de investeringen in en de timing voor de uitrol van warmtenetten concreet te kunnen plannen. Maak hierbij een grondige afweging tussen aanvullingen op het

commerciële of industriële aard hebben. Deze definitie werd reeds bij decreet van 17 mei 2024 omgezet via het invoegen van de definitie “overheidsinstantie” in artikel 1.1.3, 97° van het Energiedecreet van 8 mei 2009 die dit begrip concreet als volgt invult:

“97°/0 overheidsinstantie:

- a) de publieke organisaties, vermeld in punt 104°/1, a), b), c), d), e), f), g), l) en m);
b) de entiteiten die zowel rechtstreeks door de publieke organisaties, vermeld in punt a), worden gefinancierd en beheerd, maar die niet van industriële of commerciële aard zijn.”

In de memorie van toelichting bij het voormelde decreet van 17 mei 2024 (Parl. St. Vlaams Parlement (2023-2024), St. 2127/1, p. 29-30) werd dan ook op dit punt de volgende duiding verstrekt:

“Tot slot worden ter omzetting van de verplichtingen uit artikel 5 en 6 van richtlijn 2023/1791 een aantal nieuwe begrippen gedefinieerd. Het leidend voorwerp van het toepassingsgebied van deze Europese verplichting zijn de “overheidsinstanties”. Dit is in de Richtlijn (EU) 2023/1791 op algemene wijze gedefinieerd als “*nationale, regionale of lokale autoriteiten en entiteiten die rechtstreeks door die autoriteiten worden gefinancierd en beheerd, maar die niet van industriële of commerciële aard zijn*”

De Richtlijn definieert echter niet wat exact “nationale, regionale of lokale autoriteiten” zijn maar laat, gelet op de eigenheid van de interne structuren van iedere lidstaat, de concrete invulling ervan in het kader van subsidiariteit over aan die lidstaten. In de Belgische context zijn deze termen te beschouwen als de federale overheid, de Vlaamse overheid, de provinciale overheden, de gemeentelijke overheden, inclusief de OCMW’s, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de politiezones, de hulpverleningszones, en de polders en wateringen, alsook hun eigen agentschappen. Vallen zodoende *niet* onder deze term: de onderwijsinstellingen, de gezondheidsvoorzieningen en de welzijnsvoorzieningen (tenzij ze integraal deel uitmaken van de rechtspersoonlijkheid van een van de voormelde overheden), of de overheidsbedrijven.

[...]

De nieuwe deeldefinitie “overheidsinstantie” slaat dan enkel op de specifiek opgelijste publieke organisaties, vermeld in artikel 1.1.3, 104°/1, a), b), c), d) e), f), g), l) van het Energiedecreet van 8 mei 2009, alsook op die entiteiten die geen publieke organisatie zijn maar wel zowel rechtstreeks door de voormelde specifieke publieke organisaties worden gefinancierd én beheerd, maar die niet van industriële of commerciële aard zijn.”

Hieruit vloeit dus voort dat – benevens die specifieke restcategorie die de richtlijn voorziet – enkel de volgende entiteiten onder het toepassingsgebied vallen: de federale overheid, inclusief de parastatalen, de Vlaamse overheid, inclusief de intern en extern verzelfstandigde agentschappen, de provinciale overheden, de gemeentelijke overheden, inclusief de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de autonome gemeentebesturen, de extern verzelfstandigde agentschappen, en verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de politiezones, de hulpverleningszones, de polders en wateringen, en rechtspersonen die werden opgericht op grond van een samenwerkingsakkoord³. Dit valt samen met het Europeesrechtelijk bedoelde “*nationale, regionale of lokale autoriteiten*”.

³ Het standaardvoorbeeld dat hiervoor wordt gegeven is VIAPASS.

De Vlaamse Regering meent dan ook dat het ingaan op de door de Raden op dit punt gestelde vraag geen correcte omzetting zou inhouden.

Hiervan wordt akte genomen.

Het grootste deel van het advies wordt gewijd aan de bespreking van **het invoeren van een nieuwe titel in het Energiedecreet, “Titel IV/2. De organisatie van een centrale bron in het Vlaamse Gewest”**. De VNR merkt op dat het centraliseren van de rollen verbonden aan een centrale bron – het vervangen van de term “tussenpersoon bij de levering van thermische energie” door de term “beheerder van een centrale bron” – bijdraagt aan een duidelijker kader in het Energiedecreet van 8 mei 2009. In het ontwerpdecreet wordt volgens de VNR echter niet voorzien in een eenduidige opsomming van de verplichtingen van een beheerder van een centrale bron. Een loutere vervanging van de term “tussenpersoon bij de levering van thermische energie” door de term “beheerder van een centrale bron” zorgt volgens de VNR voor inconsistenties en is juridisch incorrect aangezien een centrale bron ruimer is dan de aansluiting op een warmte- of koudenet. Bovendien riskeert men een discriminatoir kader te creëren waarbij er andere regels van toepassing zijn bij centrale bronnen die aangedreven worden via aardgas, elektriciteit of stookolie, en centrale bronnen die aangedreven worden door een warmte- of koudenet. Omwille van deze overwegingen lijkt het de VNR opportuun om een structuurwijziging door te voeren in het Energiedecreet van 8 mei 2009.

////////////////////////////////////

De opmerking van de VNR wordt gevolgd. Omwille van bovenstaande argumentatie wordt artikel 7, punt 2°, van het voorontwerp van decreet verwijderd.

De opmerkingen van de VNR om de woorden “leverancier van thermische energie” te vervangen door de woorden “warmte- of koudenetleverancier” wordt niet gevolgd. Ze kadert in het voorstel van de VNR om een nieuwe titel in het Energiedecreet van 8 mei 2009, “Titel IV/2. De organisatie van een centrale bron in het Vlaamse Gewest”, in te voeren. Zoals hierboven uiteengezet zal er met het voorliggende voorontwerp enkel voorzien worden in een omzettingen van de EED. De structuurwijzigingen die hier worden voorgesteld door de VNR zullen in een apart voorontwerp van decreet worden meegenomen.

Voor wat betreft de **openbardienstverplichtingen voor warmte- of koudenetbeheerders** is het voor de VNR niet duidelijk of de Vlaamse Regering deze kan opleggen inzake de inzet van fossiele energiebronnen en hernieuwbare energiebronnen voor de energie die via haar warmte- of koudenet geleverd wordt, en dit aangezien de installaties voor warmte- of koudeopwekking niet tot de definitie van een warmte- of koudenet behoren (echter wel tot de definitie van stadsverwarmings- en stadskoelingssystemen overeenkomstig artikel 1.1.1, 97°/0 van het Energiebesluit). Bovendien wordt in artikel 7.5.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 reeds voorzien in een bepaling waarbij de Vlaamse Regering aan warmte- of koudenetbeheerders openbardienstverplichtingen kan opleggen voor programma's ter bevordering van rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen, minimumnormen voor rationeel energiegebruik bij hun afnemers en investeringen in kwalitatieve warmte-krachtinstallaties of installaties voor de productie van groene warmte. Ook de toevoeging van openbardienstverplichtingen voor de warmte- of koudenetbeheerders met betrekking tot de eisen inzake energie-efficiëntie is onduidelijk voor de VNR. De VNR stelt daarom voor om de toevoeging van punt 1°/1 aan artikel 4/1.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 te schrappen.

- het gebruik van andere fossiele brandstoffen dan aardgas in bestaande warmtebronnen niet mag toenemen ten opzichte van het gemiddelde jaarlijkse verbruik over de laatste drie kalenderjaren vóór de renovatie;

- nieuwe warmtebronnen in dat systeem geen andere fossiele brandstoffen dan aardgas mogen gebruiken, indien de bouw of renovatie uiterlijk in 2030 heeft plaatsgevonden.

Hoewel de definitie van een warmte- of koudenet in het Energiedecreet inderdaad enkel het netwerk en de hulpmiddelen omvat, vereist de EED dat de lidstaten waarborgen dat het volledige systeem, dus zowel het netwerk als de productie-installaties aan deze eisen voldoet.

Het klopt dat het Energiedecreet de warmte- of koudenetten definieert als “geheel van onderling verbonden leidingen en de daarmee verbonden hulpmiddelen die noodzakelijk zijn voor stadsverwarming of -koeling, met uitsluiting van netwerken op een industriële site”. Dit verhindert echter niet dat de Vlaamse Regering via het instrument van openbardienstverplichtingen aan de beheerders van het net voorwaarden oplegt die betrekking hebben op de energie die via het net geleverd wordt. De verplichting kan immers gekoppeld worden aan het ‘geleverde product’ (warmte of koude) en niet noodzakelijk aan de fysieke installatie.

Artikel 7.5.2 van het Energiedecreet biedt inderdaad reeds een rechtsgrond voor het opstellen van programma's ter bevordering van rationeel energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen. Echter, het opstellen van *programma's* is juridisch niet hetzelfde als het opleggen van concrete eisen aan de bronnen die via het net worden ingezet. De omzetting van artikel 26, lid 4, EED vereist dat er afdwingbare verplichtingen zijn ten aanzien van het gebruik van fossiele en hernieuwbare energiebronnen in het systeem voor stadsverwarming en -koeling. Daarom is een expliciete bepaling zoals voorgesteld in artikel 4/1.1.6, punt 1/1° noodzakelijk om volledig aan de Europese vereisten te voldoen.

Uiteraard worden er met het decreet zelf nog geen concrete eisen opgelegd aan de betrokken actoren. De praktische uitwerking en de vaststelling van de specifieke verplichtingen zullen nog volgen via een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering.

In artikel 26 (oud artikel 32) en artikel 27 (oud artikel 33) van het voorontwerp van decreet wordt voorzien dat de Vlaamse Regering **eisen kan bepalen waaraan nieuwe of ingrijpend te renoveren systemen voor stadsverwarming of -koeling** moeten voldoen. De term 'systemen voor stadsverwarming of -koeling' wordt in het Energiedecreet van 8 mei 2009 echter niet gedefinieerd. Wel wordt in artikel 1.1.1, 97°/0 van het Energiebesluit van 19 november 2010 de term 'stadsverwarmings- en stadskoelingssystemen' gedefinieerd. Het is bijgevolg aangewezen volgens de VNR om deze term en haar definitie te verplaatsen van het Energiebesluit naar het Energiedecreet. Voorts is de VNR van mening dat het niet duidelijk is wat wordt begrepen onder de term 'ingrijpend te renoveren systemen voor stadsverwarming of -koeling'. De VNR stelt voor om volgende definitie toe te voegen:

"68°/1/1 ingrijpend te renoveren stadsverwarmings- en stadskoelingssystemen: stadsverwarmings- en stadskoelingssystemen waarvan de kosten voor een renovatie van de opwekkingseenheden hoger liggen dan 50% van de investeringskosten voor een nieuwe vergelijkbare eenheid;"

Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om te bepalen waar een ingrijpend te renoveren systeem voor stadsverwarming- of koeling, vermeld in het eerste lid van het ontworpen artikel 7.10.1 van het Energiedecreet, aan moet voldoen. Aangezien er verschillende definities bestaan (in Vlaamse en Europese regelgeving) verdient het inderdaad verduidelijking wat met ingrijpend te renoveren systemen voor stadsverwarming- of koeling wordt bedoeld. Het verdient echter de voorkeur om dit in het uitvoeringsbesluit te regelen; de Vlaamse Regering zal immers ook de eisen en nadere regels in het uitvoeringsbesluit vastleggen. In de uitvoeringsbepalingen kan door de Vlaamse Regering de reikwijdte van de term “ingrijpende te renoveren systeem voor stadsverwarming- en stadskoeling” verder worden verduidelijkt.

Voor wat betreft artikel 29 (oud artikel 35) van het voorontwerp van decreet merkt de VNR op dat het nuttig lijkt om duidelijk te maken wat de **verhouding is tussen enerzijds artikel 4.1.19 en het goedkeuringstoezicht door de Vlaamse Nutsregulator en anderzijds artikel 7.11.1 en het optreden van de Vlaamse Regering en/of VEKA**. Het is voor de Vlaamse Nutsregulator van primordiaal belang dat de **investeringsplannen van de netbeheerders worden beoordeeld** door één entiteit, met name de Vlaamse Nutsregulator, waardoor versnippering wordt vermeden. Idealiter wordt in artikel 7.11.1 een uitzondering geformuleerd voor de netbeheerders waarbij het toezicht op en de beoordeling van het energie-efficiëntie-eerst principe integraal aan de Vlaamse Nutsregulator wordt overgelaten.

Deze opmerking van de Vlaamse Nutsregulator kan worden gevolgd. Hoewel de uitzondering reeds deels af te leiden is uit de voorgestelde aanpassing van artikel 4.1.19, wordt er ook een expliciete verduidelijking van de bevoegdheidsverdeling ingeschreven in een nieuw paragraaf 6 van artikel 7.11.1. Hierbij wordt verduidelijkt dat het toezicht op en de beoordeling van het energie-efficiëntie-eerst beginsel ten aanzien van de netbeheerders in het kader van artikel 4.1.19 van de Vlaamse Nutsregulator onverlet wordt gelaten.

Voor wat betreft artikel 46 (oud artikel 49) van het voorontwerp van decreet, merkt de VNR op dat Richtlijn 2009/73/EG werd opgeheven door Richtlijn (EU) 2024/1788, en dus dient de verwijzing naar de opgeheven Richtlijn te worden verwijderd. Daarenboven was artikel 41 van de **oude Aardgasrichtlijn** niet van toepassing op de Vlaamse Nutsregulator, daar dit een taak beschrijft die aan de CREG toebehoort. De VNR maakt als dusdanig geen jaarverslag op met betrekking tot de investeringsplannen, enkel een beoordeling via een beslissing met daarin een goedkeuringstoezicht.

Artikel 46 (oud artikel 49) van het voorontwerp van decreet wordt aangepast om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de VNR. De verwijzing naar de opgeheven Richtlijn 2009/73/EG en het jaarverslag worden verwijderd.

Tot slot heeft de VNR nog enkele overige opmerkingen:

- De VNR merkt op dat in artikel 4/1.1.5 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt verwezen naar “**personen die de warmte- of koudenetleveranciers aangesteld hebben**”, waarbij het ons niet duidelijk is welke actoren hiermee worden bedoeld.

Er dient in herinnering te worden gebracht dat het netbeheer bij thermische energie fundamenteel verschilt van dat bij elektriciteit en aardgas. In tegenstelling tot de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders die door de Vlaamse Nutsregulator worden aangeduid en die gebiedsdekkend zijn, is dat bij thermische energie niet het geval. Er is daar enkel een meldingsplicht bij de regulator (cfr. artikel 3/1.3.1 Energiebesluit van 19 november 2010). Het betreft zodoende een regulering *light* aangezien er op dit punt ook geen Europeesrechtelijk reguleringskader bestaat in richtlijnen en verordeningen. De aanstelling van de warmte- of koudenetbeheerder gebeurt zodoende buiten de regulator om. Ook is er in dit kader geen unbundling. De warmte- of koudenetbeheerder kan zelf optreden als leverancier van thermische energie maar dit kan ook een derde partij zijn. In tegenstelling tot elektriciteit en aardgas is er hier ook niet noodzakelijk een vrije leverancierskeuze of een leveringsvergunning. Met “personen die de warmte- of koudeleveranciers aangesteld hebben” wordt zodoende niet meer of minder bedoeld dan de personen die dus de leverancier die op het warmte- of koudenet opereert voor die rol hebben aangeduid.

- Verder heeft de Vlaamse Nutsregulator overeenkomstig artikel 4/1.15 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 een bemiddelings- en **geschillenbeslechtsingsrol over de verplichtingen van een warmte- of koudenetbeheerder** op grond van titel IV/1, V, VI en VII, hoofdstuk I tot en met IV van het Energiedecreet van 8 mei 2009, terwijl deze rol in artikel 8, 2° van het Decreet van 19

april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator wordt beperkt tot de verplichtingen vermeld in titel IV/1 en VI van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Deze bepalingen zijn volgens de VNR inconsistent.

Deze opmerking werd opgenomen en verwerkt in het ontwerpdecreet. Er werd een nieuw artikel 48 ingevoegd.

- Voorts wordt in artikel 10, 2° c) van het Decreet van 19 april 2012 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator verwezen naar **adviserende taken van de Vlaamse Nutsregulator inzake activiteiten van intermediairen bij de aankoop van thermische energie**. De VNR merkt echter op dat dergelijke actor niet door het Energiedecreet wordt gedefinieerd.

Het Energiedecreet van 8 mei 2009 bevat weldegelijk een definitie van de term intermediair bij de aankoop van energie. Zo bepaalt artikel 1.13, 70° /2 dat een intermediair bij de aankoop van energie elke natuurlijke persoon of rechtspersoon is, anders dan een leverancier, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij het analyseren van contracten, bij het uitvoeren van prijsvergelijkingen waarbij al dan niet van contract kan worden veranderd, bij het samenbrengen van leveranciers en eindafnemers, bij het organiseren van groepsaankopen, bij het toewijzen van energieleveringen aan leveranciers en/of bij het sluiten van energiecontracten voor eindafnemers.

In het Decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator werd echter besloten om de term op te splitsen naargelang energiebron. Het is dus overbodig om een aparte definitie op te nemen in het Energiedecreet van 8 mei 2009 naargelang energiebron, daar dit reeds onder de definitie van artikel 1.13, 70° /2 valt.

3. WIJZIGINGEN AAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Aan het ontwerpdecreet werden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Artikel 7, punt 2° van het voorontwerp van decreet, dat artikel 4.1.32, §1, 20°, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wijzigt, wordt verwijderd. Deze wijziging wordt doorgevoerd om tegemoet te komen aan de opmerkingen uit het advies van de VNR, hierboven besproken.
- Nieuw artikel 13: Het woord “netgebruiker” wordt vervangen door de woorden “warmte- of koudenetgebruiker” in titel IV/1, hoofdstuk I, afdeling V, onderafdeling III. Deze wijziging komt tegemoet aan het advies van de VNR en zorgt ervoor dat eenzelfde terminologie wordt gehanteerd doorheen heel onderafdeling III.
- Oud Artikel 14 en oud artikel 15: Deze twee artikelen worden opgeheven om tegemoet te komen aan de opmerkingen uit het advies van de VNR, hierboven besproken.
- Artikel 23 (oud artikel 29): In het bestaande artikel 7.8.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden een aantal bijkomende aanpassingen doorgevoerd.

Vooreerst wordt de startdatum van de verplichting uit artikel 7.8.2 - “vanaf 2025” - opgeheven aangezien die datum reeds in het verleden ligt en er heden nog geen uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering is met betrekking tot die verplichting. De verplichting blijft wel “jaarlijks”.

De reeds bestaande uitzonderingen uit artikel 7.8.2, §3, eerste lid, voor als het niet technisch of economisch mogelijk is om het gebouw te renoveren tot de minimale energieprestatieniveaus wordt aangepast zodat dit enerzijds niet langer op dossier bij dossierbasis moet worden behandeld maar dat de Vlaamse Regering bij wege van algemene regel een aantal gevallen kan vaststellen die de technische of economische onmogelijkheid inhouden. Daaraan wordt nog functionele onmogelijkheid toegevoegd, zoals dit ook in Richtlijn 2023/1791 vermeld staat. De Vlaamse Regering zal dan uiteraard dienen aan te tonen wat die onmogelijkheid inhoudt. De Vlaamse Regering kan hierbij een onderscheid maken naargelang type gebouw.

Voorts wordt de regel uit paragraaf 3, eerste lid, opgeheven waardoor een overheidsinstantie die de voormelde vrijstelling heeft gekregen, het gebouw in kwestie nog steeds tot een technisch of economisch aanvaardbaar niveau dient te renoveren. Deze regel is immers niet in artikel 6 van de Richtlijn opgenomen en gaat dus verder dan Europeesrechtelijke vereist. Ook is het dan niet duidelijk tot welk niveau men dan concreet moet renoveren. Het lijkt dan ook aangewezen de verplichting op dit punt te beperken tot wat Europeesrechtelijk vereist is.

- ////////////////////////////////////

De Europese Commissie geeft zelf aan dat in het kader van artikel 5 EED een ‘*uitgebreide, bottom-up*’ verzameling van gegevens vereist is voor de implementatie van het artikel.⁵ Omwille van de inperking van het toepassingsgebied van artikel 12.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 is namelijk enkel het energieverbruik van gebouwen vanaf 250 m² gekend terwijl inzake de omzetting van artikel 5 van Richtlijn 2023/1791 ook een jaarlijkse energiebesparing op het totaal energieverbruik van overheidsinstanties moet gerealiseerd worden. Om de ontbrekende energiestromen nog te vatten om tot dit totaal energieverbruik te komen wordt daarom in artikel 12.3.2 voor de overheidsinstanties een nieuwe rapporteringsverplichting over dit totaal energieverbruik ingevoerd. De Vlaamse Overheid zet in op het ‘Only once’-principe: de overheid hoeft niet te vragen wat de overheid al weet. Daarom moeten overheidsinstanties die data al hebben aangeleverd in kader van de verplichting, vermeld in artikel 12.3.1 van het Energiedecreet, deze niet opnieuw rapporteren. Artikel 36 voegt een nieuw artikel 13.4.17/1 toe aan het Energiedecreet van 8 mei 2009 dat de sanctiebepaling omvat voor overheidsinstanties die niet voldoen aan de verplichtingen uit artikel 12.3.2.

- #### 4. BUDGETTAIRE IMPACT

Er worden aan het ontwerpdecreet geen wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben voor de Vlaamse overheid.

Niet van toepassing.

////////////////////////////////////

